

ਸਾਹਿਤਕ ਫਿਲਮ

ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ

ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ

ਕਿਉਂ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੀਝਾਂ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ
ਜਦੋਂ ਕੀ ਭਾਤ ਮਸ਼ੀਨ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਕਿਉਂ ਇੱਕ ਖਿੱਚਣਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਏ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ

ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੋਚਦੀ ਸੀ ਅੰਬਰ ਸਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗੀ
ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗੀ

ਕਿਉਂ ਉਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੱਬ ਤੁੜਵਾ ਰਹੀ ਏ ਏ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ

ਮਿਨਤ ਕਰੋ ਬਾਬਲ ਦੀ ਮੈਂ ਪੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਕਮਾਵਾਂਗੀ ,

ਮੌਢੇ ਨਾਲ ਮੇਡਾ ਮਿਲਾਵਾਂਗੀ ,

ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਏ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ

-ਗਗਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਕਾਵਿਆ

ਪੁੱਛਿਆ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਂਥਾਂ, ਕਵਿਤਾ ਕਿੱਦੀਆਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਕਵਿਤਾ ਦਿੱਦੀਆਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

?* 'ਮਾਮ ਦੀ ਰਾਤ' ਸੀਨੇ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੀ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

'ਬਿਰਾਨਾ ਦਾ ਸੁਲਤਾਨ' ਉਹ, ਤਦੀ ਦੀ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

'ਕੰਡਿਆਲੀ ਬੋਹਰ' ਕੋਈ, ਜਦੋਂ ਉਜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।

ਉਦੋਂ ਫਿਰ ਕਵਿਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਫਿਰ ਕਵਿਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

* ਪੀੜ੍ਹੇ ਅੰਗਰੇ ਦੀ ਦਿਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੀ ਜਾਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਸੱਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵੀ ਕਵਿਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ।

ਕਵਿਤਾ ਦੇਂਦੀਆਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਕਵਿਤਾ ਏਂਦਰੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

* ਦੇਂਦੇ ਅੰਗਰੇ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਕਿਸੇ ਅਹਿਸਾਸ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਤੱਤ ਨਾ, ਮਹਿਕ ਆਂਦੇ ਆਪਣੇਪਨ ਦੀ,

ਬਿਨਾ ਆਵਾਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਨੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

ਵਿਕਾਸ ਰਾਣੀ ਗੁਪਤਾ

8837883927

ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਿੰਦਗੇ

ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਿੰਦਗੇ ਲੋਗੇ ਜਵਾਨ ਨਾਲੋਂ,

ਕਿਉਂ ਬੁੰਦੇ ਓ ਵੱਟੀ ਚੁੱਪ ਮੀਆਂ।

ਕਾਮੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬੇਠੇ ਦੰਡੀ ਜੂਹਾਂ ਉੱਤੇ,

ਜੇਠ ਹਾਜ਼ ਦੀ ਪੈਂਦੀ ਚੁੱਪ ਮੀਆਂ।

ਪਰਿਲਾਂ ਝੱਲੀ ਠੰਡੇ ਪੋਂਧ ਮਾਪ ਵਾਲੀ,

ਰਾਤਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਹੋਨੇ ਸੀ ਪੁੱਧੂ ਮੀਆਂ।

ਹਾਕਾਂ ਤੇਰੇ ਕਿਉਂ ਨੀਂ ਕੰਨ ਤੇ ਸੂਨੇ ਸਰੀਕੀ,

ਬੋਕੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਬੋਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਮੀਆਂ।

ਕਿਨਾ ਚਿਰ ਹੋਇਆ ਘਰ- ਬਾਰ ਛੱਡੇ,

ਨਾਲ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀਆਂ ਦੇ

ਹੁੱਕ ਮੀਆਂ।

ਰਾਜ ਤੇਰਾ ਨੀਂ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਗੱਠਾ,

ਵੱਟਾਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚ ? ? ਹੋਏਗਾ ਚੁੱਕ ਮੀਆਂ।

ਹੱਕ ਲੈਣੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ

ਹਾਂ,

ਨਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਭਰੀ ਹਰ ਚੁੱਤ ਮੀਆਂ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੇ

94658-21417

ਪਿੱਤ੍ਰ- ਪੱਤ੍ਰ ਹੋਰਾ ਸਿੰਘ

ਰਾਜ਼ਲ

ਜੰਗਲ ਬੀਆਬਾਨ ਘਣਾ ਸੀ, ਛਾਇਆ ਚੁੱਪ ਹਨੇਰਾ,

ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਭਾਂਅ ਭਾਂਅ ਪਸੀਨੀ, ਚੁੱਪੀ ਪਾਇਆ ਘੋਰਾ।

ਘੂੜ ਨੀਂਦੇ ਪਸ੍ਤੇ ਤੇ ਪੱਥੀ, ਰਾਤ ਸੀ ਲਾਲੀ ਸੋਂਹੀ, ਕਿਸੇ ਪਿੱਲ ਦੀ ਟਾਹਣੀ ਬੇਂਦੀ, ਇੱਕ ਭੁਤਾਂ ਦੀ ਟੋਲੀ।

ਭਰਦੇ-ਭਰਦੇ ਇਸੇ ਰੱਖ ਦੇ, ਬੱਲਿਂਗ 'ਬੰਦੇ' ਲੰਘੇ,

ਏਧਰ-ਏਧਰ ਬਿਟ-ਬਿਟ ਝਾਕਣ, ਨਾ ਕੁਝੇ ਨਾ ਖੇਡੇ।

ਦੇਖ ਕੇ 'ਬੰਦੇ' ਭੁਕ ਕੇ ਉਠਿਆ, ਇੱਕ ਭੁਤਾਂ ਦਾ ਚੰਚਾ,

ਦੇਖ ਕੇ ਟੋਲੀ ਇਸਨਾਂ ਦੀ, ਰਹਿ ਗਿਆ ਰੱਕਾ ਬੱਕਾ।

ਹੋਂਦਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਟੁਕੁਹੇ, ਤੇ ਨੰਗੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ,

ਲੱਖ ਪੱਥੀ ਜੱਕੇ ਨਾਲੁ ਚੁੱਕ ਰੋਂ, ਦਿਹ ਭਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਰਾਂ।

ਛੱਟ ਭੁਤਾਂ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੀ, 'ਕਿਸ ਗੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ਾਨ?'?

ਕਿਹੜੀ ਗੱਲੋਂ ਸਹਿਮਿਆ ਫਿਰਦੇ, ਸੋ ਜਾ ਲੰਸੀਆਂ ਤਾਣੀ

ਬੱਲੇ ਸਾਰਾ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਨਾਲਾ, ਰੱਦਿਆਂ ਨਿੱਕੀ ਭੁਕ,

'ਭਰ ਨਾ ਲੱਗਦੇ, ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਫਿਰਦੇ, ਬੋਲਿਆ ਟਿੱਕ ਭੁਕ।'

ਮਾਂ ਭੁਤਾਂ ਰਿਕ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ, ਹੱਸ ਕੇ ਅਖਣ ਲੱਗੀ,

'ਚੱਲ ਉਂਚ ਮਿਲਾਂ, ਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਭੁਕੀ।'

ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਭਰ ਨਾ ਐਵੇਂ, ਸੁਪਨੇ ਨੀਂਦ ਚੇਖੇ,

ਬੰਦੇ ਬੁੰਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਹ ਸਭ ਭਰਮ ਤੁਲੇ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਜਲੰਧਰ

ਸੰਪਰਕ: 98768-07218

ਜਖਮ

ਖਾਲਾ ਸੇਵੇ ਤੇ ਢਾਸਾਨਾ ਲਾਈ ਪਾਨ ਖਾ ਰੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਾਹਿਤ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦੇਖਿਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਭੁੜੀ ਮੂੰਹ ਦੇ ਲਮਕਾਈ ਬੜੀ ਸੀ। ਕੀ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਚੁੱਪ-ਚਪ

ਜਿਹੀ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਕਰ ਸੰਗੀਂ ਨਾਲ ਬਿਨੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਮੁੜ ਅੰਧਰ ਨੂੰ ਕਰ ਸੰਗੀਂ ਨਾਲ ਬਿਨੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਵਿੱਚੀ ਨੂੰ ਦਰ ਕਰ ਸੰਗੀਂ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਲਈ ਦੇ ਦਰ ਪੁੱਥੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਲਈ ਦੇ ਦਰ ਪੁੱਥੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਲਈ ਦੇ ਦਰ ਪੁੱਥੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਲਈ ਦੇ ਦਰ ਪੁੱਥੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਲਈ ਦੇ ਦਰ ਪੁੱਥੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਲਈ ਦੇ ਦਰ ਪੁੱਥੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਲਈ ਦੇ ਦਰ ਪੁੱਥੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਦੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਲੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

